

О. ХЕНРИ ДЖИМИ ХЕЙЗ И МЮРИЪЛ

Превод от английски: Тодор Вълчев, 1993

chitanka.info

I

Вечерята завърши и над лагера легна онази тишина, която съпровождаше свиването на папириси от листата на царевични мамули. Естественото езерце блестеше върху тъмната земя като къс паднало небе. Виеха койоти. Глухи удари на копита издаваха присъствието на коне с пранги, които търсеха на подскоци по-хубава трева. Около огъня се беше разположил половин ескадрон от тексаския граничен батальон.

От гъсталака над лагера долетя познат шум — триене и чегъртане на чапарал о дървени стремена. Граничарите наостриха уши. Чува висок бодър глас, който говореше успокоително:

— Горе главата, Мюриъл. Почти стигнахме, мойто момиче. Ама и ти си едно допотопно, множко ти дойде тази езда. И стига си се мъчила да ме целунеш! Не, не ме стискай толкова силно за шията. Трябва да ти кажа, че конят, който сме възседнали, не е много сигурен. Току виж хвърлил и двама ни, ако не внимаваме.

Подир две минути в лагера се появи уморен сив кон на тъмни петна. На седлото се мъдреше около двайсетгодишен дангалак. И никаква Мюриъл.

— Здравейте, приятели! — поздрави весело конникът. — Нося писмо за лейтенант Манинг.

Той слезе от коня, разседла го, хвърли на земята навитото на кръг ласо и свали от седлото прангите. Докато командирът на групата лейтенант Манинг четеше писмото, новодошлият грижливо зачегърта калта, засъхнала по прангите, с което показва, че не са му безразлични предните крака на коня му.

— Момчета — провикна се лейтенанта, — това е господин Джеймс Хейз. Той е зачислен към нашата част. Праща ни го капитан Маклийн от Ел Пасо. Хейз, щом сложите прангите на коня, момчетата ще се погрижат за вечерята ви.

Граничарите приеха сърдечно новака. Въпреки това те го наблюдаваха внимателно и не бързаха с окончателната си преценка.

Граничарите избират новия си другар десет пъти по-предпазливо, отколкото девойката избира любимия си. От издръжливостта, предаността, точната стрелба и хладнокръвието на този, който стои редом с теб, често пъти зависи собствения ти живот.

След като се наяде до насита, Хейз се присъедини към пушешките край огъня. Неговата външност не разреши всички съмнения у събратята му по оръжие. Те виждаха само един дългун с коси, добили от слънцето конопен цвят, и силно загоряло открито лице, на което играеше добродушна, донейде загадъчна усмивка.

— Приятели — каза новакът, — искам да ви представя една дама, моя приятелка. Не съм чул досега някой да я нарича красавица, но вярвам ще се съгласите, че тя не е лишена от качества. Хайде излез, Мюриъл.

Той разгърна синята си фланелена риза. От пазвата му изпъзля рогата жаба. Около пъпчивия ѝ врат беше вързана кокетно яркочервена панделчица. Тя допъзля до коляното на стопанина си и чучна там неподвижна.

— Ето тази Мюриъл — каза Хейз с ораторски жест, — има цял куп качества. Тя никога не спори, стои си винаги у дома и е доволна от червената си дрешка, която носи и в делник, и в празник.

— Вижте я тази пущина! — засмя се един от граничарите. — Виждал съм ги аз такива рогати жаби, но не съм виждал някой да си вземе такава твар за дружка. А тя познава ли те?

— Взemi я и ще видиш — каза Хейз.

Малкият късопашат гуцер, известен под името рогата жаба, е напълно безобидна животинка. Тя е уродливо грозна като праисторическите чудовища, чийто миниатюрен потомък е, но е кротка като гълъб.

Граничарят взе Мюриъл от коляното на Хейз и се върна на мястото си върху сгънатите одеяла.

Пленницата взе енергично да се върти, дърпа и сеца в ръката му. След малко той я пусна на земята. Тромаво, но бързо тя заработи усилено с крака и се добра до краката на Хейз.

— Бива си я, дявол да я вземе! — обади се друг граничар. — Познава те, гадината. Никога не съм подозирал, че тези насекоми имат толкова разум.

II

Джими Хейз стана любимец на лагера. Той притежаваше неизчерпаем запас от добродушие и приятен безобиден хумор, които се ценят високо в лагерния живот. И никога не се делеше от своята рогата жаба. В пазвата му по време на езда, на коляното или на рамото му в лагера, под одеялото нощем — грозната твар никога не се отделяше от него.

Джими беше шегаджия от онзи тип, който преобладава в селските райони на Запад а и Юга. Той не умееше да измисли нещо оригинално или да импровизира, а си беше създал някаква своя представа за комичното и се придържаше неотлъчно към нея. Беше решил, че е много смешно да има до себе си дресирана рогата жаба с червена панделка и да забавлява с нея приятелите си. Това беше сполучливо хрумване, защо да не го увековечи?

Трудно е да се определят чувствата, които изпитваха един към друг Джими и неговата жаба. Способна ли е рогатата жаба на трайна привързаност — това е тема, по която още не са свиквани симпозиуми. По-лесно е да се досетим за чувствата на Джими. Мюриъл беше бисерът на неговото остроумие и тъкмо в това й качество той беше нежно привързан към нея. Ловеше й мухи, прикътваше я да я предпазва от студения северен вятър. Вярно, неговите грижи бяха донякъде егоистични, но въпреки това, когато дойде време, тя му се отплати стократно. Малко ли други Мюриъл също тъй щедро са се отплащали на други Джимита за тяхната не дотам дълбока привързаност?

Джими не спечели от раз пълното признание на другарите си. Те го обичаха заради простодушието и шегите му, но над него все още висеше тежкия меч на отсрочената присъда. Животът на граничарите не се свежда само до майтапи в лагера. Налага се да се дебнат конекрадци, да се ловят опасни престъпници, да се биеш с всякакви главорези, да засичаш в чапарала бандити и да въвеждаш закон и порядък под дулото на барабанлията. Джими според собствените му

думи е бил „най-общо казано каубой“; той нямаше опит във военните действия по границата. Ето защо граничарите усилено гадаеха как ли ще се държи той, когато край ушите му засвистят куршуми. Защото, нека си го кажем, честта и самочувствието на всяка гранична част зависят от личното мъжество на всеки неин воин.

Два месеца на границата цареше спокойствие. Граничарите си въртяха палците в лагера. А после — за радост на умиращите от скука пазители на границата — Себастиано Салдар, прословут мексикански главорез и крадец на добитък, прекоси с шайката си Рио Гранде и започна да опустошава Тексас. Сега вече имаше основания да се предполага, че много скоро Джими Хейз ще има възможност да покаже какво струва. Отрядът преследваше неотстъпно бандитите, но Салдар и хората му яздеха като Локинвар и беше трудно да бъдат настигнати.

Една вечер преди залез, след дълъг преход граничарите се спряха да вечерят. Уморените коне пръхтяха неразседлани. Момчетата се заловиха да пържат бекон и да варят кафе. Най-неочаквано от гъсталаците изскочиха Себастиано Салдар и бандата му и се нахвърлиха върху граничарите, като стреляха с барабанлиите и надаваха неистови крясъци. Пълна изненада. Граничарите взеха да псуват и грабнаха винчестерите; но нападението се оказа само една демонстрация в чисто мексикански стил. След цялата олелия нападателите отпратиха надолу по реката с оглушителни викове. Граничарите се метнаха на конете и се спуснаха да ги гонят. Но след по-малко от две мили конете им толкова се задъхаха, че лейтенант Манинг даде заповед да прекратят гонитбата и да се върнат в лагера.

И едва тогава се разбра, че Джими Хейз липсва. Някой си спомни, че в началото на нападението го е видял да тича към коня си, но след това никой не го беше зърнал. Съмна се, но Джими все още го нямаше. Като допуснаха, че може да лежи някъде ранен или убит, момчетата претърсиха цялата околност. Напразно. Тогава тръгнаха по следите на бандата на Салдар, ала тя сякаш бе пропаднала вдън земя. Манинг реши, че след театралното си сбогуване коварният мексиканец се е върнал през реката. И наистина, нямаше никакви сведения за други негови набези.

Това даде на граничарите време да обмислят положението. Както вече беше казано, честта и самочувствието на граничния отряд зависят от личното мъжество на отделните хора. И сега те бяха уверени, че

още при първите мексикански куршуми Джими го е ударил на бяг. Друг извод не можеше да има. Бък Дейвис добре помнеше, че мексиканците не бяха дали нито един изстрел, след като той беше видял Джими да тича към коня си. Следователно, не е възможно той да е убит. Не, той просто е избягал от първия си бой и не желае да се върне, защото знае, че презрението на другарите е много по-страшно от дулата на вражеските пушки.

И тъй, в отряда на Манинг от граничния батальон на Маклийн настъпи униние. Това беше първото петно върху тяхното знаме. В цялата история на граничната служба нямаше случай някой да се е проявил като страхливец. Всички те обичаха Джими Хейз и това утежняваше положението.

Минаха дни, седмици, месеци, а облакът на неизмития позор продължаваше да виси над лагера.

III

След година, сменил много лагери и пребродил с оръжие в ръка много стотици мили, лейтенант Манинг беше изпратен със същия състав да се бори с контрабандисти на няколко мили по-надолу от стария лагер. Един ден, когато обхождаха гъсто обраслата с мескит равнина, момчетата излязоха на място, изрито от диви прасета. И там пред очите им се представи нямата картина на една неписана трагедия. В един от многото ровове лежах скелетите на трима мексиканци. Те можеха да се познаят само по облеклото. Най-големият скелет е бил някога Себастиано Салдар. Неговото голямо скъпо сомбреро със златни украшения — шапка, известна навред около Рио Гранде — се валяше на земята, пробита от три куршума. В края на рова се виждаха ръждясалите винчестери на мексиканците, насочени в една и съща посока.

Граничарите извървяха петдесет ярда в същата посока. Там в една хлътнатина, с пушка все още насочена към тримата, лежеше още един скелет. Това е било битка за взаимно изстребване. По нищо не можеше да се определи самоличността на този самотен боец. Облеклото му, над което яко се бяха потрудили природните стихии, можеше да бъде облекло на всеки фермер или каубой.

— Някакъв каубой, когото са сгащили самичък — каза Манинг. — Браво, момче! Здравата им е припарило под задниците, преди да му видят сметката.

И в същия миг изпод парцалетините на мъртвеца излази рогата жаба с избеляла червена панделчица на шията и чучна на рамото на своя отдавна издъхнал стопанин. Безмълвно тя разказа случилото се с неопитния младеж и бързоногия му сив петнист кон — как те, хукнали да преследват бандитите, са изпреварили другарите си и как младежът е загинал за честта на своя отряд.

Граничарите се скупчиха около скелета и като по даден знак от устата им се изтръгна адски рев. Това беше и опело, и надгробно слово, и епитафия, и победен химн. Странен реквием над праха на

падналия другар, ще кажете вие, но ако Джими Хейз го беше чул, той щеше да го разбере напълно.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.